

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Crisis Theologica

Cárdenas, Juan de

Sevilla, 1687

Cap. IV. An damnationem incurrat propositio docens, este licitum proferre
super panem verba consecrationis sine intentione consecrandi?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-75689](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-75689)

etiam, quatenus simulat fraudulenter rem Divinam, atque adeo illudit Deo. Colligitur tertio, gravius peccare qui sic simulat fraudulenter communionem corporis Domini, quam si hostiam consecratam indigne sumeret: *Gravius enim videtur offendere, qui sic fraudulenter presumpserit simulare.* Nam eadem ratio militat in Presbytero fidei celebrante, ac in peccatore fidei communicante.

CAPVT IV.

An damnationem incurrat propositio docens, esse licitum proferre super panem verba consecrationis sine intentione consecrandi?

SUMMARIUM.

Opinio Ioannis Sancij. num. 34.

Argumenta pro ea opinione. num. 35. & 36.

Ea propositio incurrit damnationem. num. 37.

Damnatio contenta in hoc decreto per propositionem universalem. num. 38.

Et damnat propositionem, sive universalem, sive particularem. num. 39.

Soluuntur obiectiones supra posita. num. 40. & 41.

Quid si simularet consecrationem per alia diversa verba? num. 42.

Et quid si fieret per simulationem formalem, & quid per materialem. num. 43. & 44.

Sancius. 34. **I**oannes Sancius in selectis disp. 35. num. 3. proponit hypothesein, in qua haereticus minaretur mortem Sacerdoti, nisi con-

secraret totum panem, qui esset expositus venditioni in platea civitatis. In qua hypothesi affirmat, licitum esse ei Sacerdoti proferre verba consecrationis sine intentione consecrandi.

35. Quod autem casus iste non contineatur sub hac damnatione, videtur suaderi his argumentis. Primo. Haec propositio: *Vrgens metus gravis est causa Sacramentorum administrationem simulandi;* est indefinita, & ex mente suorum Doctorum videtur aequivalere universali; docent enim, quemlibet vrgentem metum esse causam gravem, & sufficientem ad iustificandam eam simulationem. Atqui damnationes istae ita procedunt, vt statuant, veram esse contradictoriam propositionis damnatae. Ergo damnatio huius 29. propositionis fit per hanc contradictoriam: *Non omnis vrgens metus est gravis causa Sacramentorum administrationem simulandi,* sive, quod idem est, *Aliquis vrgens metus non est gravis causa,* &c. Quae contradictoria est particularis negativa. Sed a particulari non valet ad singularem, neque a propositione indeterminata ad determinatam: ergo non valet, *Aliquis vrgens metus non est gravis causa;* ergo *metus mortis non est gravis causa.* Erit ergo metus mortis causa sufficiens ad eam simulationem, quamvis alij metus minoris momenti non sint ad id causae sufficientes.

36. Secundo. In gravissima necessitate licitum est vti opinione tenuiter probabili, vt docent Authores relati supra disert. 4. sed opinio praefata, quod metus mortis sit causa sufficiens ad simulationem administrationis Sacramentorum, est saltem tenuiter probabilis; neque vlla est vrgentior causa, quam metus mortis: ergo is sufficit, vt simulari possit Sacramentorum administratio. Sed

37. Sed his non obstantibus dicendum est tamquam omnino certum, eam propositionem subiacere huic damnationi. Patet assertio. Nam hæc damnatio insitit vestigijs Innocentij III. in cap. *De homine*. De celebrat. Missar. supra relato in cap. 3., ex quo textu (sumpto argumento à minori ad maius) constat, eam simulationem proferendi verba consecrationis sine intentione consecrandi esse intrinsecè pravam: nam multo gravius est contra reverentiã Sacramenti, proferre verba consecrationis, quæ instituta sunt à Christo D. pro consecratione Sacramenti; proferre, inquam, sine intentione conficiendi, quam suppressere, seu omittere verba ipsa, cum dicenda erant. Declarat autem Pontifex, eam simulationem esse *illudere Deo*, & id esse gravius peccatum, quam esse reum corporis, & sanguinis Domini; quod idem à fortiori convenit in eum, qui verba consecrationis profert sine intentione consecrandi. Atqui hoc, quod est, illudere Deo ita est intrinsecè malum, ut nullam ob causam iustificari possit: ergo.

38. Ex quo ulterius constat, eam damnationem fieri per propositionem univalem, & sensus eius est iste: *Nullus vrgens metus est gravis causa Sacramentorum administrationem simulandi*. Tum quia cum ea simulatio, iuxta Innocentium III. sit *illudere Deo*, & ad illudendum Deo nullus metus vrgens possit esse causa id licitum rendens, sequitur, quod eiusmodi damnatio admittenda sit tamquam univalem negativa, ita ut nullus metus vrgens sufficiat.

29. Tum etiam, quia sicut indefinite procedit propositio damnata; ita etiam indefinite procedit damnatio: quæ quidem damnat propositionem, sive hæc loquatur

tamquam univalem, sive loquatur tamquam particularis: & ideò damnatio damnat illam utroque modo, ita ut si propositio damnata procedat tamquam particularis, damnatio procedat tamquam univalem negativa, *Nullus vrgens metus, &c.* quo pacto contradicit particulari affirmativæ. Et si propositio damnata procedat tamquam univalem affirmativa, damnatio sit particularis negativa. Quia ergo propositio damnata potest intelligi utroque modo, ideò damnatio intelligitur utroque modo.

40. Ex his facillimum est solvere argumenta superius proposita. Ad primum respondeo, propositionem damnatam obnoxiam esse, ut intelligatur tamquam univalem, & tamquam particularis; & ideò damnatio procedit tamquam univalem, reprobando utroque modo eam propositionem. Quare licet propositio damnata indefinita sit, & iuxta mentem suorum Doctorum sit univalem; at ex mente Decreti, iuncto cap. *De homine*. relato, etiam damnatio est univalem, quia contradicit propositioni, sive sumptæ univalem, sive particulariter.

41. Ad secundum respondeo, eam propositionem damnatam posse ante damnationem censerì tenuiter probabilem; at post damnationem, nihil omnino habere probabilitatis practicæ; & ideò iam neque tenuiter probabilem censerì debere.

42. Rogabis, quid dicendum sit in hypothesi, in qua hæreticus ignarus verborum consecrationis minaretur mortem Presbytero, si non consecraret illum panem expositum venditioni; iste autem, ut evaderet mortem, recitaret orationem dominicam, simulando in hunc modum consecrationem illius panis?

H h h Cuius

43. Cuius decisio indiget distinctione. Potest enim Presbyter in ea hypothesis per simulationem formalem, & potest per materialem: id est, potest procedere ex intentione deceptionis illius; & procedere non intendendo, sed permittendo deceptionem eius. Primo modo peccat, sicut peccaret, si diceret, [iste panis iam est consecratus] est enim mendacium, significare alteri per signum externum aliquid aliud contra id, quod ipse iudicat.

44. Secundo modo non peccaret ille Presbyter, quia licet verum sit, illicitam esse simulationem materialem in administratione Sacramentorum; at in ea hypothesis non datur simulatio circa administrationem Sacramentorum; quia recitare orationem dominicam omnino indifferenter se habet ad administrationem, & consecrationem Sacramenti; est enim latissimum discrimen inter hoc, quod est, dicere verba consecrationis absque intentione consecrandi, & recitare orationem dominicam; nam verba consecrationis instituta sunt à Christo D. ad consecrandam Eucharistiam; non sic oratio dominica.

CAPUT V.

An subiaceat damnationi dicere, quod liceat simulare administrationem Sacramenti Penitentiae; & quomodo.

SYMMARIUM.

*Ratio dubitandi ex scandalo, quod potest resultare ex absolute negata indigno. num. 46.
Sigillum servandum est non solum*

verbis, sed etiam factis. num.

46.

Modus dicendi Filguerae. num. 47.

Modus dicendi Magistri Hoyses. nu.

48.

Illicium est proferre verba absolutionis sine intentione absolvendi. num. 49.

Et an id sit illudere Deo? num. 50.

Et opposita propositio subiaceat damnationi. num. 51.

Quid debeat facere confessarius, qui coram alijs negat absolutionem indigno? num. 52.

Et quid, si intendat deceptionem circumstantium? num. 54.

Quomodo hic modus negandi absolutionem non subiaceat huic damnationi? num. 55

Responsio ad rationem dubitandi. num. 56.

An modus dicendi Magistri Hoyses, subiaceat huic damnationi? num. 57. & seqq.

An metus mortis sit sufficiens, ut confessarius simulet, se absolvere, eodem modo, quo fit pro servanda sigillo? num. 60. & seqq.

Aliud dubium solvitur. num. 63.

45. **C**irca præfatam questionem inquires primo, an liceat confessario aliquando simulare absolutionem Sacramentalem? Et ratio dubitandi est: quia plerumque contingit, hominem confiteri peccata sua in magno poenitentium concursu, qui circumstant; confessarium autem cognoscere, quod ille non vult deserere occasionem proximam peccandi, aut non habere propositum de cætero non peccandi. Quid ergo facere debeat confessarius? Nam si absolvit indignum, peccat gravissime. Si non absolvit, circumstantes animadvertunt, illum peccatorem esse indignum absolutione, atque adeo confessarius violat